

Meštani, ribolovci i predstavnici ekoloških udruženja ponovo su zabrinuti zbog niskog vodostaja Jablaničkog jezera, koje je skoro potpuno izmenilo sliku ovog dela Bosne i Hercegovine.

Predsednik udruženja sportskih ribolovaca Glavatica Jablanica Ćazim Arfadžan uputio je zbog toga dopis nadležnim institucijama i JP Elektroprivreda BiH u kojem ističe kako je stanje na Jablaničkom jezeru alarmantno, te traži da se po tom pitanju hitno nešto preduzme.

- Jako su niske kote jezera, stanje je alarmantno, a svi šute. Zbog toga tražimo redovne zajedničke sastanke sa predstavnicima Elektroprivrede, resornih ministarstava, ribarskih udruženja koja gazduju na ovim delovima, te Prirodno-matematičkog fakulteta kako bi nešto pokušali uraditi da se situacija još ne pogorša - kazao je Arfadžan, prenosi Faktor.

Prema njegovim rečima, postoji opasnost da se uskoro ponovi situacija od januara ove godine, kada je Jablaničko jezero gotovo presušilo, te kada je u velikoj meri ugrožen riblji fond.

Elektroprivreda BiH ne ispunjava obaveze

- Mi smo radili reviziju ribarske osnove i imali smo stvarno stanje ribljeg fonda pre tog velikog ispuštanja vode, nakon čega je posebnu analizu radio Prirodno-matematički fakultet. Međutim do danas nisu objavljeni rezultati njihove analize i ne znamo kakav je danas riblji fond, a evo ponavlja se opet ista situacija - govori predsednik udruženja sportskih ribolovaca Glavatica Jablanica.

Dodao je da ni Elektroprivreda BiH nije ispunila svoje obaveze kada je u pitanju poribljavanje Jablaničkog jezera.

- Poribljavanje, koje je njihova obaveza, je samo delimično urađeno. Nije uopšte poribljeno potočnom pastrmkom ni glavaticom, dosta toga je neispunjeno, a već je druga godina kako kasne s tim. Do kraja ove godine se poribljavanje više ne može raditi, jer je riba na mrestu, a zakonski se ne sme poribljavati za vreme mresta, pogotova kada su ovako male kote jezera i kada je velika mutljaga taloga - istakao je Arfadžan.

Da će, ukoliko se nastavi trend suve jeseni, Jablaničko jezero verovatno doživeti istu sudbinu kao i početkom ove godine, smatra i predsednik udruženja Zeleni-Neretva Amir Varišić.

- Jablaničko jezero se nije napunilo ove godine zbog hidrološke situacije ali i zbog Hidroelektrane koja nažalost ima svu slobodu da prazni i puni akumulaciju bez nekih vidljivih maksimuma i minimuma. Za njih nema pravila i ravnaju se ne toliko po hidrološkim prilikama nego po svojim potrebama bez obzira na cenu. Jablaničko jezero nije još dodirnulo dno, nije ostalo potpuno bez vode kao što je bilo prošle godine, ali s obzirom na hidrološke prilike, odnosno prilive vode pritoka i Neretve u samu akumulaciju, verovatno je za očekivati

da će Jablaničko jezero doživeti nešto slično kao i tada – ističe Varišić.

Povlačenja vode nisu bila ovoliko radikalna

Dodaje da su povlačenja vode Jablaničkog jezera normalna, ali da situacija nikada pre nije bila ovoliko radikalna, te da je zato odgovorna hidroelektrana.

- Stalne su fluktuacije jezera, ali ove godine jezero nije nikako napunjeno. HE nije održala, zapravo nije ni dostigla dogovorenu turističku kotu, jer bi za to morala smanjiti proizvodnju, a to nije htela. To će se sada sve češće dešavati – tvrdi Varišić i dodaje: “Prošle godine se ne bi ono desilo da HE nije ušla ispod biološkog i tehničkog minimuma, na kojem ne bi smela da radi. Oni su dužni da ispuštaju 40 litara u sekundi prema Grabovici. Imali su priliv od 80, a umesto da su to iskoristili da održe minimalnu količinu jezera, oni su 40 prodavali a 40 puštali nizvodno. To je ono kada kažu da poštuju zakon”.

Zbog toga Varišić smatra da bi nadležna ministarstva i Elektroprivreda BiH trebali promeniti svoje strategije i poslovanje.

- U svoje strategije bi trebali ugraditi i projekciju klimatskih promena jer su one sve očitije. Ta hidrocentrala je bivši prvenac Jugoslavije, prva takozvana regulacijska elektrana, napunjena 1955. godine. Prosto je nemoguće upoređivati tadašnje normalno vreme i klimatska doba koja danas skoro da i ne postoje. Uostalom hidroelektrana je napravljena tako da može raditi u velikom radijusu akumulacije, od najnižeg do najvišeg, a to ima uticaja na ljude i ekologiju. Sada je nezgodno preprojektovati tu elektranu, iz Elektroprivrede kažu da je promena režima njihovog rada skoro nemoguća. Elektroprivreda BiH se poziva na tu 1955. godinu, a zakon je zaobišao takve teme, nemate se na šta pozvati ili pokrenuti nešto putem suda. Međutim, došla su neka nova vremena pa bi trebalo poštovati neke nove standarde. Bilo bi dobro da se koriguje poslovanje Elektroprivrede BiH tako da ona 20 posto manje efikasnije posluje, ali da zato to bude 80,90 posto bolje po ekologiju i ljude, međutim očigledno takvih kompromisa kod nas nema – smatra Varišić.

Iako mnogi meštani na društvenim mrežama komentarišu kako nedostatak vode u Jablaničkom jezeru loše utiče na lepotu ovoga kraja a samim tim i na turističku ponudu, iz Turističkog biroa Jablanica ističu da nisu primetili negativan uticaj na turizam.

- Kota vode zaista jeste niska i bila je i tokom leta, ali takve su bile i hidrološke prilike. Situacija nije zabrinjavajuća, lokalaca i turista, posebno iz zemalja Bliskog istoka, je bilo do septembra. Bila je dobra posećenost, a mnogi su uprkos niskom vodostaju uživali u splavarenju. Zimi svakako nema turista na Jablaničkom jezeru jer je hladno – ističe Anela Šehić iz Turističkog biroa Jablanica.

Izvor: blic.rs